

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Legeza László ügyvéd által képviselt felperesnek az ÁNTSZ Dél-alföldi Regionális Intézete alperes ellen minőségvédelmi bírság tárgyában hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Békés Megyei Bíróság 2007. augusztus 29. napján kelt 6.K.23.106/2007/6. számú jogerős ítélete ellen a felperes által 7. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Békés Megyei Bíróság 6.K.23.106/2007/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a Legfelsőbb Bíróság a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 36.000 /harminchatezer/ forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Az ÁNTSZ Kistérségi Intézete 2007. február 23. napján a felperes által üzemeltetett ABC-ben ellenőrzést tartott. Az ellenőrzés során felvett jegyzőkönyvben négyféle lejárt fogyaszthatósági idejű termék forgalmazását rögzítette.

Az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat Gyulai, Sarkadi, Mezőkovácsházi Kistérségi Intézete a 2007. március 20. napján kelt 835-3/2007. szám határozatával a felperest 200.000 Ft minőségvédelmi bírság megfizetésére kötelezte.

A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes a 2007. április 27. napján kelt 2417-2/2007. számú másodfokú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A felperes keresetében az alperesi határozatok felülvizsgálatát, elsődlegesen hatályon kívül helyezését, másodlagosan a minőségvédelmi bírság összegének 50.000 Ft-ra történő mérséklését kérte.

Arra hivatkozott, hogy az ellenőrzés során szabálytalanságok történtek; nem az ellenőrzést végző személyek írták alá a jegyzőkönyvet, az ő alkalmazottja nem írhatta volna azt alá, mert nem vezető beosztású és nem volt ezzel meghatalmazva, az ellenőrzés megkezdésekor az ellenőrök őt nem tájékoztatták. Álláspontja szerint a bírság kiszabása is helytelenül történt, a jogalkotó ugyanis különbséget tesz pár deka, vagy pár darab mennyiségű áru, avagy tonnányi, vagy több ezer darab mennyiségű áru között. A bírság generális minimumát adja meg az 50.000 Ft-ban, nem pedig tételenként 50.000 Ft, akármekkora mennyiségű áru esetén a bírság összege.

A megyei bíróság a felperes keresetét alaptalannak értékelte, és azt elutasította.

Ítéletének indokolásában ismertette, hogy a perben bizonyítási eljárást folytatott le, melynek során meghallgatta az ellenőrzést végző ellenőröket, az ott jelen volt felperesi alkalmazottat, és a vallomásokat akként értékelte, hogy azok alapján az ellenőrzés során felvett - közokiratnak tekinthető - ellenőrzési jegyzőkönyv hitelessége nem dőlt meg, az abban foglaltakat a megyei bíróság tényként elfogadta ítélezése alapjául.

Az élelmiszerekről szóló, módosított 2003. évi LXXXII. törvény /a továbbiakban: Étv./ 14. § /3/ bekezdés a/ pontjára hivatkozással kifejtette a megyei bíróság, hogy helytállóan járt el az alperes, amikor meghatározta az egyes tételek értékét, figyelemmel azok egységárára és mennyiségére; mivel azonban a kifogásolt tételek értéke külön-külön az 50.000 Ft-ot nem érte el, így az adott tételhez kapcsolódóan a minimumbírságot 50.000 Ft-ban állapította meg.

Tekintettel arra, hogy négyféle élelmiszer kapcsán négy tétel tekintetében tárt fel hiányosságokat a hatóság, ezért a bírság teljes összegét 200.000 Ft-ban kellett meghatároznia.

Utalt a megyei bíróság a Legfelsőbb Bíróság eseti döntésére is, miszerint a minőségvédelmi bírság kiszabásánál az egyes élelmiszereket tételenként kell alapul venni, és a bírság összegét külön-külön élelmiszereenként kell meghatározni; így több tétel esetében annak együttes összege az 50.000 Ft többszöröse lesz.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, annak hatályon kívül helyezését kérte, a keresetében foglaltakat fenntartotta.

Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet sérti az Étv. 14. § /3/ bekezdését, és az élelmiszerek jelöléséről szóló 19/2004. /II. 26./ FVM-ESZCSM-GKM együttes rendelet /a továbbiakban: Éjr./ 18. §-ában foglaltakat.

Vitatta azt az ítéleti megállapítást, miszerint négyféle élelmiszerről volt szó, mert azokat különböző feltételek mellett állították elő.

Előadta, hogy a hibásnak talált tételek közül két felvágottféle volt, mely egy gyárból - gyulai - származik, összetevői lehetnek eltérőek, de a gyártás feltételei nyilvánvalóan azonosak, hiszen egy a gyártó, felvágott a megnevezés; azon belül azonban - álláspontja szerint - nem beszélhetünk különböző tételekről. Erre nézve nem történt bizonyítás, mert mind az alperes, mind a bíróság mechanikusan, a megnevezések alapján vette a tételek számát.

A „tétel” szó megyei bíróság általi értelmezése - álláspontja szerint - nem felel meg az Éjr. 18. §-ában foglalt rendelkezéseknek, azaz a törvényhozó akaratának; tehát az ítélet megalapozatlan és jogszabálysértő.

Hivatkozott arra is, hogy az egyik tétel lejáratí ideje február 21., a másiké 22., az ellenőrzés pedig 23-án történt.

A megfelelő helyen tárolt élelmiszer - és ez nem volt vitatott - a jelen esetben a hivatalos lejáratí idő után egy-két nappal még ugyanolyan minőségű, mint a lejáratí előtt egy nappal; ezért - álláspontja szerint - nem valósul meg az Étv-ben írt, a fogyasztó valóságghű tájékoztatását veszélyeztető jelölés. A fogyasztó semmiféle veszélynek nem volt kitéve, különösen igaz ez a szárarárunak minősülő „diákcsemege” vonatkozásában.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálatí kérelmet a Pp. 274. § /1/ bekezdésének megfelelően tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálatí kérelem nem alapos.

A Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint a megyei bíróság megfelelő alapossággal feltárta és rögzítette ítélete indokolásában az ügyben irányadó tényállást, és abból - az ide vonatkozó jogszabályi rendelkezések alkalmazásával - helytálló jogi következtetést vont le, azzal a Legfelsőbb Bíróság is egyetértett.

A „tétel” Étv. 14. § /3/ bekezdésbeli fogalmának értelmezése kapcsán egységes közigazgatási és bírói gyakorlat alakult ki, a Legfelsőbb Bíróság is több eseti döntést hozott e körben; ez pedig megegyezik az alperes által követett eljárással.

Az Étv. 14. § /3/ bekezdése a minőségvédelmi bírság összegét pontosan meghatározza, tételenként legalább 50.000 Ft.

Az Étv-ben található a „tétel” fogalom nyelvtani értelmezésével az állapítható meg, hogy az az azonos fajtából álló, azonos tulajdonságú dolgot jelent.

A felperes által is hivatkozott Éjr. 18. § /1/ bekezdése akként határozza ezt meg, hogy a tétel azon élelmiszerek sokasága, amelyeket azonos feltételek mellett állítottak elő, vagy csomagoltak.

A Legfelsőbb Bíróság egyetértett azon állásponttal, hogy az alperesi hatóság által végzett ellenőrzésen fellelt négyféle

élelmiszer négy tételnek számít, elnevezésükből következően különböző feltételek mellett kellett, hogy azokat előállítsák.

Az Étv. 14. § /4/ bekezdése alapján a tétel értéke az adott élelmiszer-előállító, illetve -forgalmazó helyen a mintavétel időpontjában alkalmazott egységár, és az ellenőrzött egységben található kifogásolt tétel mennyiségének szorzata.

Az ellenőrzés során kifogásolt élelmiszerek egységára különböző volt; ez is azt támasztja alá, hogy a „tétel” kifejezés csak egy-egy fajta élelmiszert jelenthet.

Az Étv. 14. § /3/ bekezdésének szövegezéséből következően - a tétel nem többes számban történő használatából - az következik, hogy a minőségvédelmi bírságot minden egyes kifogásolt tétel után külön-külön kell kiszámítani és megállapítani.

A pár napos lejáratú időre történő felülvizsgálati kérelembeli hivatkozás kapcsán kiemeli a Legfelsőbb Bíróság, hogy a minőségmegőrzési időn túl forgalmazott termék esetén az Étv. nem biztosít mérlegelési jogkört a hatóság számára attól függően, hogy kicsit, vagy lényegesen járt-e le a minőségmegőrzési idő.

Az Étv. 14. § /1/ bekezdése értelmében az élelmiszer-ellenőrző hatóság minőségvédelmi bírságot szab ki, ha eljárása során megállapítja, hogy az előállított, illetve forgalomba hozott élelmiszer nem felel meg az előírt, illetve a jelölésen feltüntetett jellemzőknek.

A perbeli vizsgálat élelmiszertermékekre terjedt ki, azokon az Éjr. előírásainak megfelelően feltüntetésre került a lejáratú idő. Ezen lejáratú időn túl a kereskedelmi forgalomban történő fellelés szankcionálást von maga után, függetlenül attól, hogy milyen mértékű az időlejárás.

A minőségvédelmi bírság kiszabása a fent idézett törvényi rendelkezésből következően a hatóság kötelezettsége, mértékének meghatározásáról - a fenn kifejtettek szerint - pedig szintén az Étv. rendelkezik.

Minderre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat nem sértette meg, ezért azt a Pp. 275. § /3/ bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alperesnek a felülvizsgálati eljárásban igazolt perköltsége nem merült fel, ezért arról a Legfelsőbb Bíróságnak rendelkeznie nem kellett.

A tárgyi illeték-feljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték viselésére a felperes a 6/1986. /VI. 26./ IM rendelet 13. § /2/ bekezdése szerint köteles.

Budapest, 2008. november 5.

**Dr. Buzinkay Zoltán sk. tanácselnök, Dr. Fekete Ildikó sk. előadó
bíró, Dr. Kárpáti Zoltán sk. bíró**

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő